

Bruxelles, 25 noiembrie 2021
(OR. en)

13816/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 416

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Drepturi și principii digitale – Dezbateri de orientare

Consiliul European a subliniat importanța transformării digitale pentru prosperitatea, securitatea și competitivitatea Europei, precum și pentru bunăstarea societăților noastre. În acest context, acesta a apreciat că Comunicarea Comisiei intitulată „Busola pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniul digital” este un pas în direcția trasării unui parcurs al dezvoltării digitale a Europei pentru următorul deceniu ¹.

Tehnologiile digitale transformă fiecare aspect al vieții noastre și oferă oportunități fără precedent. Pandemia de COVID-19 a schimbat radical rolul digitalizării și modul în care este percepută digitalizarea în societățile și economiile noastre și i-a accelerat ritmul. Totuși, aceasta a dus și la creșterea decalajului digital în Uniunea Europeană, nu numai între zonele urbane bine conectate și teritoriile rurale și îndepărtate, ci și între cei care pot beneficia pe deplin de un mediu digital îmbogățit, accesibil și sigur și cei care nu pot beneficia pe deplin de acest mediu.

¹ Declarația membrilor Consiliului European, 25 martie 2021.

Marile întreprinderi digitale au devenit din ce în ce mai puternice, iar modelele lor de afaceri și controlul generalizat asupra datelor noastre le conferă capacitatea de a influența procesul nostru democratic. Tehnologiile digitale sporesc decalajul dintre cei săraci și cei privilegiați; acestea prezintă o serie de riscuri în ceea ce privește siguranța, securitatea și limitarea opțiunilor și a libertăților fundamentale. Încălcările vieții private, răspândirea conținutului și a produselor ilegale, răspândirea dezinformării și a criminalității informatice, riscul de supraveghere în masă a cetățenilor, cenzura online și prejudecățile algoritmice pot împiedica furnizarea echitabilă și nediscriminatorie de servicii publice și private pentru cetățeni și sunt din ce în ce mai des întâlnite. Astfel de probleme pot submina modul de viață european și modelul de societate european. Într-o anumită măsură, transformarea digitală reamintește evoluțiile istorice prin care tehnologia și progresul au afectat structura societăților noastre.

UE are oportunitatea și datoria de a-și orienta cetățenii către o eră a societății digitale în care oamenii să-și depășească lipsa de maturitate digitală, devenind conștienți de drepturile lor digitale și în care guvernele să-și poată defini în mod clar așteptările față de furnizorii de tehnologie, atât pentru a garanta drepturile și libertățile individuale, cât și pentru a oferi un mediu în care provocările societale presante să poată fi abordate.

După cum s-a explicat în Busola pentru dimensiunea digitală 2030, UE are o viziune pentru o Europă transformată digital până în 2030, în conformitate cu valorile europene. Este o Europă care sprijină întreprinderile inovatoare și capacitarea cetățenilor într-o societate digitală centrată pe factorul uman, favorabilă incluziunii, prosperă și durabilă. „Calea către deceniul digital”, program recent adoptat, reprezintă un prim pas către consolidarea în continuare a poziției noastre de lider în domeniul digital și către capacitarea cetățenilor și a întreprinderilor, făcând astfel din digitalizare motorul creșterii economice și al bunăstării sociale în Europa. În prezent, Comisia lucrează la drepturi și principii digitale care vor asigura o transformare digitală durabilă, centrată pe factorul uman și bazată pe valori și intenționează să prezinte o propunere până la sfârșitul anului sub forma unei declarații solemne comune.

Declarația care stabilește drepturile și principiile digitale ale UE este menită să servească drept cadru de referință pentru toți europenii, să îi informeze și să îi capaciteze cu privire la drepturile, libertățile și principiile consacrate în cadrul juridic al Uniunii Europene și să contribuie la asigurarea faptului că acestea sunt respectate online în același mod în care sunt respectate offline. Aceasta ar trebui să orienteze factorii de decizie într-un efort comun de a defini modul european către o lume digitală durabilă, centrată pe factorul uman, și de a ancora ferm intervențiile de politică ale UE pe calea transformării digitale a Europei. Prin urmare, declarația ar putea deveni, de asemenea, un criteriu de referință global pentru abordarea chestiunilor societale și etice care decurg din transformarea digitală.

De când această inițiativă a fost anunțată pentru prima dată în Comunicarea sa privind Busola pentru dimensiunea digitală, în luna martie a acestui an, Comisia a colaborat activ cu cetățenii și cu părțile interesate relevante pentru a le da posibilitatea să-și exprime punctele de vedere. În mai 2021, Comisia a lansat o amplă consultare publică online cu privire la un proiect de set de principii digitale bazate pe o serie de domenii principale, în conformitate cu cele identificate în Comunicarea privind Busola pentru dimensiunea digitală: accesul universal la serviciile de internet; educație și competențe digitale universale pentru ca cetățenii să poată participa în mod activ în societate și la procesele democratice; servicii și administrație publice digitale accesibile și centrate pe factorul uman; accesul la serviciile de sănătate digitale; un mediu online deschis, sigur și de încredere; protejarea și responsabilizarea copiilor și a tinerilor în spațiul online; o identitate digitală europeană; accesul la dispozitive, sisteme și servicii digitale care respectă clima și mediul și principii etice pentru algoritmi centrați pe factorul uman.

De asemenea, Comisia a organizat ateliere participative cu societatea civilă, interviuri specifice și o consultare cu copiii și cu educatorii acestora. În plus, a realizat un sondaj Eurobarometru pentru a colecta opinii la nivelul statelor membre și al diferitelor grupe de vârstă, cu un accent deosebit pe tineri și pe medii sociale diferite. Aceste activități de consultare au adus o contribuție esențială la elaborarea proiectului de declarație pe care Comisia îl va propune după reuniunea Consiliului TTE.

- Din activitățile de consultare a reieșit un sprijin larg pentru o declarație europeană privind drepturile și principiile digitale. Rezultatele sondajului Eurobarometru au indicat că un număr mare (82 %) de cetățeni ar considera utile definirea și promovarea unei viziuni europene comune pentru o societate digitală, prin elaborarea unei liste de drepturi, principii și valori.
- În plus, 77 % dintre cetățeni au indicat că ar dori să afle mai multe despre drepturile lor în mediul online, un număr semnificativ de cetățeni (34 %) indicând, de asemenea, că nu erau conștienți de faptul că drepturi precum libertatea de exprimare, viața privată sau nediscriminarea ar trebui să fie respectate și online.
- Respondenții din cadrul consultării publice au subliniat frecvent că societatea digitală a Europei ar trebui să se bazeze pe valorile europene și că ar fi esențial ca o societate digitală după „modul european” să nu lase pe nimeni în urmă.

Rezultatele activităților de consultare vor fi luate în considerare în propunerea de declarație europeană privind drepturile și principiile digitale. Declarația se va baza, de asemenea, pe declarații recente (cum ar fi Declarația de la Lisabona, Declarația de la Berlin și Declarația de la Tallinn) și pe inițiativele statelor membre, cum ar fi Carta spaniolă a drepturilor digitale, Declarația italiană a drepturilor pe internet, Carta portugheză a drepturilor omului în era digitală, Cartea albă daneză privind un contract social mai bun cu marile companii din domeniul tehnologiei informației sau Documentul neoficial privind promovarea statului de drept în spațiul digital: o abordare bazată pe drepturile omului a tehnologiilor digitale noi și emergente, prezentat de Slovenia, Republica Cehă, Slovacia și Austria.

În acest context, miniștrii sunt invitați să răspundă la următoarele întrebări în vederea dezbaterii:

1. Ar trebui ca o declarație europeană privind drepturile și principiile digitale să stabilească o cale de urmat pentru următorul deceniu și să fie primul pas în stabilirea unui criteriu de referință global împreună cu partenerii care împărtășesc valorile democratice ale UE?
2. Ați fi de acord ca domeniile descrise mai sus să constituie o bază importantă pentru o declarație generală privind principiile digitale pentru un deceniu digital?